

IGAZSÁGÜGYI MINISZTER

Iktatószám: XX-AJFO/318/.../2019.

Hivatkozási szám: II/313-11/2019.

Alkotmánybíróság

Budapest

Donáti utca 35-45.

1015

Tárgy: válasz az Alkotmánybíróság II/313-11/2019. számú végzésére

Tisztelt Alkotmánybíró Úr!

Az Alkotmánybíróság II/313-11/2019. számú végzésével megkereste az Igazságügyi Minisztériumot az ügyben érkezett indítvánnyal (a továbbiakban: Indítvány) összefüggésben, amelyben az indítványozó országgyűlési képviselők a Közép-Európai Sajtó és Média Alapítvány által az ECHO HUNGÁRIA TV Televíziós, Kommunikációs és Szolgáltató zártkörű Részvénytársaság, a Magyar Idők Kiadó Korlátolt Felelősségű Társaság, a New Wave Media Group Kommunikációs és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság, valamint az OPUS PRESS Zártkörűen Működő Részvénytársaság megszerzésének nemzetstratégiai jelentőségűvé minősítéséről szóló 229/2018. (XII. 5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 1. §-a alaptörvény-ellenességének megállapítását és kihirdetésére visszamenőleges hatályú megsemmisítését kérte az Alkotmánybíróságtól. Az Indítvány szerint a Korm. rendelet 1. §-a ellentétes az Alaptörvény IX. cikk (1)-(2) bekezdéseivel, XV. cikk (1)-(2) bekezdéseivel, valamint a 15. cikk (4) bekezdésével.

A tárgybeli megkeresés kapcsán, az Indítványban foglaltakkal összefüggésben az alábbi álláspontomról tájékoztatom.

I. A közérdek fogalma

A közérdek kérdéskörével kapcsolatban az alábbiakra indokolt utalni előjáróban.

I.1. Közérdek meghatározhatósága

A közérdek fogalmának jelentős jogelméleti, politikaelméleti, közgazdasági irodalma van, ugyanakkor a közérdek általános fogalma az Alaptörvényben vagy jogszabályi szinten nem került meghatározásra.

Az Alaptörvényben bár több helyen szerepel a közérdek [pl. XIII. cikk (2) bekezdés vagy 38. cikk (1) bekezdés stb.], az említett fogalom meghatározására nem került sor. Ennek álláspontom szerint többek között az az oka, hogy a közérdek, mint hivatkozási alap vagy cél nem tehető statikussá, hiszen a közérdekké emelkedő társadalmi érdekek folyamatos értékválasztás eredményeként, egy érdekek versengéseként is felfogható folyamat végén kerülnek kiválasztásra. Konkrét jogszabály ezért akár a normába foglalt közérdekként is értelmezhető, miközben a közérdek fogalmának teljessége aligha bontható ki tartalmilag a jog felől közelítve.

Röviden érdemes utalni arra is, hogy az Alkotmánybíróság gyakorlata is szerteágazó a közérdek komplexitására tekintettel, e vonatkozásban elegendő a tulajdonhoz való jog korlátozhatóságára¹ vagy arra utalni, hogy egy nemzetközi licenccel rendelkező versenypálya működése Magyarországon közérdek-e. Kiemelendő ugyanakkor, hogy a közérdek megállapítása alapvetően a jogalkotó kompetenciájába tartozik. A közérdek fogalmának meghatározhatósága általánosságban véve kihívást jelent tehát, azonban a konkrét Indítvány vonatkozásában szükséges a közérdek versenyjogi megközelítésének a vizsgálata is a hatályos jogszabályi környezetben.

1.2. A közérdek versenyjogi megközelítése, fogalma

A tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) preambuluma szerint a gazdasági hatékonyságot és a társadalmi felemelkedést szolgáló piaci verseny fenntartásához fűződő közérdek, továbbá az üzleti tisztesség követelményeit betartó vállalkozások és a fogyasztók érdeke megköveteli, hogy az állam jogi szabályozással biztosítsa a gazdasági verseny tisztaságát és szabadságát. A Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: GVH) nem önmagában versenytársi vagy fogyasztói érdekeket, hanem a fogyasztói érdekek figyelembevételével magát a versenyt védi. Az Alkotmánybíróság – korábbi gyakorlatát megerősítő – 30/2014. (IX. 30.) AB határozatában {Indokolás [59]-[61]} a testület a versenyhivatali eljárás vonatkozásában a közérdeket a piaci verseny tisztaságának és szabadságának védelmével azonosította.

A versenyhez fűződő közérdek a versenypolitika egészét áthatja, és a versenyjognak anyagi jogi értelemben része: a versenyhez fűződő közérdeket – nem pedig a versenyben résztvevő egyes vállalkozások érdekeit – sértő magatartások ütköznek a versenyjogba. A versenyfolyamat elemzése során a versenyhez fűződő közérdek vizsgálata mellett kiemelt versenypolitikai szempont, hogy mit tehet a verseny a fogyasztókért a hosszú távú fogyasztói jólét biztosítása érdekében.

Ugyanakkor szükséges leszögezni, hogy a versenyhivatali eljárás által az Alkotmánybíróság fenti határozatában is elismerten szolgált közérdek, és a Tpv. 24/A. §-a szerinti, a Kormány Alaptörvényben rögzített feladatainak ellátáshoz kapcsolódó közérdek fogalma eltérő tartalmú.

Mindezek alapján a Tpv. 24/A. §-a versenyhivatali eljárás alól mentesít. Így tehát a Tpv. 24/A. §-a nem a versenyhivatali eljárások vonatkozásában értelmezendő, hanem a Kormány végrehajtott hatalmi tevékenységi körére vonatkozik.

A Kormány Tpv.-ben rögzített kötelezettsége okán tehát olyan közérdekű ügyekben hozhat döntést, amelyek nemzetstratégiai jelentőségűek, és amelyekben közérdekként a társadalom erőforrásainak hatékony felhasználásához fűződő cél azonosítható.

¹ 29/2017. (X. 31.) AB határozat Indokolás [60] pontja: „Annak vizsgálata során, hogy a tulajdonjog-korlátozásnak volt-e legitim célja, az állam szabadságot élvez annak megítélésében, hogy mit kíván meg a közérdek. Az is a törvényhozó értékeléséről függ, hogy a közérdek érvényre juttatásához a tulajdonhoz való jog korlátozása szükséges-e. Ugyanakkor e tekintetben a törvényhozó értékelése mégsem teljesen szabad: a határ ott húzódik, ahol a közérdek érdekében történő fellépésnek nyilvánvalóan nincs észszerű alapja.”

II. A Tptv. 24/A. §-ra vonatkozó megállapítások

A Tptv. 24/A. §-a szerinti döntés a Kormány Alkotmánybíróság által is elismert gazdasági mozgásterének alkalmazásával történik.²

Csak az egyes ügyek egyedi körülményeit, valamint a gazdasági, társadalmi és egyéb tényezők változó elemeit is figyelembe vevő mérlegelés lehet alkalmas arra, hogy a konkrét ügyekben a döntés alapjául szolgáljon. Ebből fakadóan csak absztrakt törvényi megfogalmazás tudja biztosítani azt, hogy a Kormány Alaptörvényben biztosított irányítási, döntési szabadságát a jogalkotó ne vonja el. Erre figyelemmel megállapítható, hogy éppen az ezzel ellentétes törvényi szabályozás vetne fel alkotmányossági aggályokat.

A GVH Alkotmánybíróságnak címzett válaszában³ rögzíti, hogy a Tptv. 24/A. § szerinti szabályozással biztosítható, hogy a versenyfelügyeleti eljárásban a Tptv. alapján nem mérlegelhető, de a nemzetgazdaságra tekintettel lényeges szempontok is megfelelően figyelembe vételre kerülhessenek, mely jogintézménynek széleskörű nemzetközi gyakorlata van.

A GVH részletesen hivatkozik az Európai Bizottság (a továbbiakban: Bizottság) fúziós-munkacsoportjának összefoglaló kutatási anyagára, amely azt vizsgálta, hogy a közérdekkel kapcsolatos megfontolások hogyan befolyásolják a tagállamok fúziókontroll rezsimjét.⁴ Ennek ismertetéséből kiderül, hogy a jogintézmény széles körben elterjedt az Európai Unióban és számos tagállami jogalkotó kifejezetten lehetőséget biztosít arra, hogy a verseny szempontokon túlmutató közérdek, a vállalkozások összefonódásának ellenőrzése során figyelembe vételre kerüljön. A GVH rámutat arra is, hogy a közérdekű szempontok megjelenésére sor kerülhet egyrészt a versenyhatóság eljárása során, másrészt az adott ország versenyhivatalán kívül más intézmény, illetve kormányzati szerv eljárásában. Az alábbi szabályozási példákra érdemes e körben felhívni a figyelmet:

Németországban, a német fúziókontrollban speciális eljárásnak minősül (i) a gazdasági miniszter azon döntése, amikor a közérdekre hivatkozva engedélyez egyébként megtiltott összefonódást, illetve (ii) amikor a miniszter a közbiztonságra tekintettel vizsgál felül bizonyos fúziókat.

A német versenyhatóság fúziót megtiltó döntését megváltoztathatja a gazdasági miniszter, ha úgy dönt, hogy az összefonódás versenyre gyakorolt káros hatásait felülírja a fúzió gazdaságra gyakorolt pozitív hatása, mint közérdek. A miniszter döntésében feltételeket is előírhat az összefonódó felek számára.

Hollandiában a holland versenyhivatal (a továbbiakban: ACM) az összefonódások engedélyezése során lefolytatott vizsgálata során kizárólag a versenyszempontok relevánsak. Abban az esetben, ha az ACM megtagadja egy tervezett fúzióval kapcsolatos engedély megadását, a gazdasági miniszter egy erre vonatkozó kérelem esetén dönthet úgy, hogy megadja az összefonódásra vonatkozó engedélyt, ha ez olyan általános – gazdasági vagy nem gazdasági – érdekeket szolgál, amely meghaladja a versenyt torzulásából fakadó károkat.

A spanyol versenytörvény egyértelműen nyilatkozik arról, hogy a kormány beavatkozhat a fúziókontroll eljárásba, ha az bizonyos közösségi érdekeken alapul, és nem pedig versenyszemponton. Ilyen a nemzetbiztonság, a védelem, közbiztonság és közegészség védelme, az áruk és szolgáltatások szabad mozgása a nemzeti határokon belül, környezetvédelem, technikai kutatásfejlesztés előmozdítása, és egyéb a szektorális szabályozó célok megvalósulása.

² Lásd a későbbiekben hivatkozott 21/1994. (IV. 16.) AB határozat IV. pontját.

³ Elérhető az alábbi linken:

[http://public.mkab.hu/dev/dontesek.nsf/0/12bda2b452503d2dc12583a5006153a1/\\$FILE/II_313_4_2019_GVH_%C3%A111%C3%A1sfogl_anonim.pdf](http://public.mkab.hu/dev/dontesek.nsf/0/12bda2b452503d2dc12583a5006153a1/$FILE/II_313_4_2019_GVH_%C3%A111%C3%A1sfogl_anonim.pdf)

⁴ http://ec.europa.eu/competition/ecn/mwg_public_interest_regimes_en.pdf

III. Az Indítvánnyal kapcsolatos észrevételek

Előjáróban indokolt rögzíteni, hogy az indítványozók kizárólag a Korm. rendeletet támadják, továbbá az Indítványból kitűnően nem vitatják, hogy a Tpvt. 24/A. §-a alapján a Kormány a vállalkozások összefonódását közérdekből nemzetstratégiai jelentőségűnek minősítheti és az ilyen összefonódást nem kell a GVH-nak a Tpvt. 24. §-a szerint bejelenteni.

III.1. Alaptörvény 15. cikk (4) bekezdésének sérelme

Az indítványozók az érintett Korm. rendeletet támadják azt állítva, hogy a „...*jogalkotó Kormány által a közérdek fennállására vonatkozó érvek megalapozatlanok, ezért a konkrét összefonódás a nemzetstratégiai jelentőségűvé minősítés feltételének nem felel meg (...)*”. Az indítványozók továbbá kifogásolják, hogy „*[a] nemzetstratégiai jelentőségűvé nyilvánítást az R. 1. §-a a közérdek fennállására való pusztán hivatkozással támasztja alá...*”. Az indítványozók szerint a konkrét összefonódás nem felel meg a nemzetstratégiai jelentőségűvé minősítés feltételének, ezért állításuk szerint a Korm. rendelet 1. §-a ellentétes a Tpvt. 24/A. §-ával, ebből következően az sérti az Alaptörvény 15. cikk (4) bekezdését, amely szerint a Kormány rendelete törvénnyel nem lehet ellentétes.

A fentiekkel kapcsolatban hangsúlyozandó, hogy a Tpvt. 24/A. §-a alapján a Kormány dönt, hogy az összefonódást a közérdeken belül milyen szempontok alapján tekinti nemzetstratégiai jelentőségűnek, ehhez a törvény olyan példálózó jellegű, exemplatív felsorolást tartalmaz („*így különösen a munkahelyek megőrzése, az ellátás biztonsága érdekében*”), amely adott esetben megalapozhatja a Kormány döntését.

Hangsúlyozandó, hogy az Országgyűlés a Kormánynak adott felhatalmazást – a Tpvt. 97. §-ában – arra nézve, hogy a vállalkozások összefonódását rendelettel nemzetstratégiai jelentőségűnek minősítse.

A II. pontnál bemutatottak szerint a Tpvt. 24/A. § szerinti szabályozással teljesül, hogy a versenyfelügyeleti eljárásban a Tpvt. alapján nem mérlegelhető, de a nemzetgazdaságra tekintettel lényeges szempontok megfelelően figyelembe vételre kerülhessenek. Továbbá a Tpvt. 24/A. §-a mozgásteret biztosít a Kormány számára a nemzetstratégiai szempontok terén bekövetkező változásokra történő megfelelő és gyors reagálás érdekében.

A II. pontban hivatkozásra került (a Bizottság tanulmánya, valamint konkrét külföldi példák bemutatása alapján), hogy ezen jogintézménynek széleskörű nemzetközi gyakorlata van. A GVH a tanulmány alapján azt is kiemeli, hogy semelyik tagállam – ahol létezik a „közérdek”-nek a fúziókontroll szabályokon túli figyelembevétele – sem tett közzé arra vonatkozó irányutatást, hogyan értelmezi a közérdeket, milyen okokat tekint olyannak, melyek ekként minősülhetnek. Ezért bármilyen nemű irányutatás a közérdekre hivatkozó (Kormány, miniszter stb.) mérlegelési jogkörébe tartozó döntésből származhat, miként azt az Alkotmánybíróság 21/1994. (IV. 16.) AB határozatában (a továbbiakban: Abh.) rögzítette a mindenkor kormány verseny hatóságát megszabó széleskörű gazdaságpolitikai mozgásterére hivatkozva. Említett határozatot idézi az Alkotmánybíróság 20/2014. (VII. 3.) AB határozata (a továbbiakban: Abh.2) is, amely többek között az Abh.-ra figyelemmel tekintette át az Alkotmánybíróság gyakorlatát (igaz, az Alkotmányban kifejezetten szereplő piactudományra vonatkozó fordulattal is összefüggésben).⁵ Az

⁵ Ennek keretében az Abh.2 az Abh.-t idézi tekintetben is, hogy „*[a]z Alkotmánybíróság ezért elvontan, általános ismérvvel csak a szélső esetekre korlátozottan határozhatja meg az »állami beavatkozás« kritikus nagyságát, amelynek túllépése már – a piactudomány sérelme miatt – alkotmányellenes. Az a beavatkozás minősíthető így, amely fogalmilag és nyilvánvalóan kizárná a piactudomány létét; például az általános államosítás és a szigorú tervgazdálkodás bevezetése. (...) Igaz, hogy a szabad piac korlátozásainak is a szabad piac fenntartását kell szolgálniuk, de egyrészt nincs alkotmányos ismérv arra, hogy mikor fordul e cél visszájára, másrészt – és főleg – az adott gazdaságpolitika*

Abh.2 rögzíti továbbá, hogy az Alkotmánybíróság az egyes nagy értékű vagyontárgyakat terhelő adókról szóló 8/2010. (I. 28.) AB határozatban – korábbi gyakorlatát fenntartva – azt az 59/1995. (X. 6.) AB határozatra hivatkozással a következőkkel egészítette ki: „[a] gazdaságpolitika meghatározása, ezen belül egyes tevékenységek támogatása, befektetések ösztönzése vagy éppen háttérbe szorítása önmagában nem alkotmányossági kérdés (620/B/1992. AB határozat, ABH 1994, 542.). (...)” Ezzel összefüggésben pedig kiemelendő, hogy a GVH válasza szerint alkotmányossági kérdés nem merül fel arra tekintettel, hogy „[j]elen esetben a Kormány döntési jogkörébe tartozó gazdaságpolitikai döntéséről beszélhetünk, amely a piacgazdaságot, versenyszabadságot nem zárja ki, nem teszi lehetetlenné.”

Összefoglalva, a Tptv. 24/A. §-a szerint a társadalom erőforrásainak hatékony felhasználásához fűződő közérdek megállapításának jogosultsága és – egyben – kötelezettsége a Kormány kompetenciájába tartozik, így az a gazdaságpolitika kialakításán belül meghatározhatja, hogy nemzetgazdasági szempontból mit tart stratégiai jelentőségű területnek.

Mivel az Alaptörvény alapján a nemzetstratégiai szempontból kiemelt közérdekű cél meghatározása a mindenkori Kormány feladata, ezért a Kormány döntésének ellenőrzése nem eredményezheti a Kormány hatáskörének teljes avagy részleges megvonását.

Így teljesül, hogy a Kormány az általa kialakított gazdaságpolitikai döntései feletti felelősségét senkivel – az alkotmányos szervekkel sem – oszthatja meg, a Kormány e felelőssége alól nem mentesülhet.

III.2. A tárgybeli végzésben megfogalmazott kérdés

Az Alkotmánybíróság tárcánknak küldött megkeresésében szereplő kérdés kapcsán utalok arra, hogy a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (a továbbiakban: NMHH) az Alkotmánybíróságnak megkeresésére adott álláspontjában⁶ részletesen bemutatta a hatályos jogszabályi környezet mentén a vonatkozó garanciákat.

Az NMHH álláspontjában utalt arra, hogy a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény, valamint a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény a plurális médiarendszer, továbbá a vélemények sokszínűségének hatékony védelmét több pilléren alapuló közjogi eszközrendszerrel biztosítja. Ezzel kapcsolatban az NMHH kifejtette azt is, hogy a sokszínű tájékoztatás jogának érvényesülését nem egyetlen jogintézmény vagy hatósági eljárás biztosítja, hanem számos garanciális szabály együttesen, amelyek egymás mellett, párhuzamosan érvényesülnek. Összegzésképpen az NMHH alábbi – irányadónak tekinthető – megállapítására érdemes felhívni a figyelmet, miszerint „[a] médiapluralizmus és a sajtó (média) sokszínűségének védelme tehát az állam számára rendkívül tág és összetett érvényű kötelezettséget jelent, amelynek csak részlete a médiapiaci fűzőkontrollal összefüggő szakhatósági eljárás, és semmiképpen sem tekinthető az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdése szerinti alapjog kizárólagos védelmét szolgáló garanciának, különösen amiatt, hogy - a 2.e) pontban részletesebben kifejtettek alapján - csak rendkívül speciális esetben kerülhet sor a szakhatósági eljárás lefolytatására.”

Ezzel összefüggésben érdemes kitérni az Alkotmánybíróságnak – a GVH válaszában is hivatkozott –564/E/2005. AB határozatára. Ahogy a GVH is utalt rá, az említett határozatában az

szert más-más az ideális piaci szabadság, s a törvényhozó elképzelését erről az Alkotmánybíróság nem helyettesítheti a sajátjával.”

⁶ Elérhető az alábbi linken:

[http://public.mkab.hu/dev/dontesek.nsf/0/12bda2b452503d2dc12583a5006153a1/\\$FILE/II_313_5_2019_NMHH_%C3%81I%C3%A1sfogl_anonim.pdf](http://public.mkab.hu/dev/dontesek.nsf/0/12bda2b452503d2dc12583a5006153a1/$FILE/II_313_5_2019_NMHH_%C3%81I%C3%A1sfogl_anonim.pdf)

Alkotmánybíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a tulajdonosi háttér kontrollja a médiapluralizmus biztosításának csak az egyik szempontja a sok közül. A hivatkozott ügyben az indítványozó mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítását kérte azt állítván, hogy az Országgyűlés az Alkotmány 61. § (4) bekezdésben foglaltak alapján nem alkotott törvényt a tájékoztatási monopóliumok megakadályozásáról. Az Alkotmány 61. § (4) bekezdése rögzítette, hogy a közszolgálati rádió, televízió és hírügynökség felügyeletéről, valamint vezetőinek kinevezéséről, továbbá a kereskedelmi rádió és televízió engedélyezéséről, illetőleg a tájékoztatási monopóliumok megakadályozásáról szóló törvény elfogadásához a jelenlévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata szükséges. Ezzel kapcsolatban az Alkotmánybíróság kimondta, hogy „[a]z Alkotmány 61. § (4) bekezdése [a tájékoztatási monopóliumok megakadályozására vonatkozó, az Alkotmányban rögzített törvényalkotási kötelezettség] azt a feltételt támasztja, hogy az alkotmányi felhatalmazáson alapuló törvényhozás egészének kell biztosítani a tájékoztatási koncentráció megakadályozását, (...)”.

Végezetül figyelemmel arra, hogy Indítvány az érintett alapítvány médiatartalom-szolgáltatóira is kiter (lásd Indítvány 3. oldal első bekezdés) indokolt két tényezőre felhívni a figyelmet a médiapluralizmus vonatkozásában a kor digitális lehetőségeire és kihívásaira is tekintettel. Elsősorban utalnék arra a jelenségre, hogy a médiapiac fokozatos digitálissá válása, valamint olyan klasszikus értelemben vett nem sajtóterméknek tűnő hírforrások (profilok), amelyeket emberek tömegei követnek a különböző online platformokon, felvethetik annak a kérdését, hogy a médiapluralizmus önmagában hogyan értelmezhető egyáltalánként véve a digitális térben, de akárcsak szűkebb fókusz esetén a „klasszikus” elektronikus sajtóban. Az Alkotmánybíróság legutóbb 2011-ben végezte el a médiaszabályozás egészének alkotmányossági vizsgálatát,⁷ és ekkor még úgy vélte, hogy az alapvetések szintjén nincs szükség arra, hogy gyakorlatát megváltoztassa. Az azóta eltelt években azonban kiemeltebb szerepe lett az internetes sajtótermékeknek, sőt, bárki készíthet élő közvetítést közösségi médiaplatformokon keresztül, melyekre a médiát érintő szabályozás hatálya jelenleg nem is terjed ki. Ebből fakadóan tehát a verseny többé nem az eddigi szereplők között, hanem az új felületek és a hagyományos médiatartalom-szolgáltatók között zajlik.

Másodsorban – ezzel összefüggésben – érdemes lehet rávilágítani arra is, hogy adott esetben egy ország regionális, nyomtatott sajtótermékeinél jelentősen nagyobb lefedettséggel rendelkezhet egy adott ország piacvezető online hírportálja. Ez következik abból is, hogy ezek a lapok szükségszerűen a helyi ügyek bemutatására törekszenek, vagyis a fővárosban szerkesztett hírportáloktól eltérően más célközönség elérésére koncentrálnak.

III.3. Alaptörvény XV. cikkének sérelme

Az indítványozók a Korm. rendeletet támadva az alábbiak szerint a konkrét összefonódást tartják diszkriminatívnak: „[a]z R. 1. §-a által, hogy egy meghatározott összefonódásban részes jogalanyokat mentesít az Mttv. 171. §-a szerinti eljárás lefolytatása alól, ezeket a jogalanyokat más, hasonló helyzetben levő, az R. 1. §-ában meghatározottakon kívüli, médiatartalom-szolgáltatókat érintő összefonódásban részt vevő jogalanyokhoz képest előnyösebb helyzetbe hoz, ebből következően ezeket a más hasonló helyzetben levő jogalanyok hátrányt szenvednek el. Ez a megkülönböztetés az előzőekben kifejtettek szerint alapvető jog, az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdésében elismert sajtószabadság intézményvédelmi oldala tekintetében történik.”⁸

Megjegyezhető, hogy a támadott Korm. rendelet nem zárja ki egyáltalán, hogy más médiatartalom-szolgáltatókat érintő összefonódás kapcsán annak esetleges közérdekűségére tekintettel a Kormány

⁷ 165/2011. (XII. 20.) AB határozat (ABH 2011, 478.)

⁸ Etekintetben, valamint a III.2. vonatkozásában is külön dogmatikai kérdésként vehető fel, hogy az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdésében elismert sajtószabadság intézményvédelmi oldala mennyiben értelmezhető alapvető jogként.

az összefonódást nemzetstratégiai jelentőségűnek minősítse. (Ehhez hasonlóan a Tptv. szabályozása sem zárja ki mindezt.) Ezért az Indítvány állításával ellentétben más hasonló helyzetben levő jogalanyok hátrányt nem szenvednek el. A Korm. rendelet megalkotására felhatalmazást adó törvényi szabályozás ésszerű – közérdeken alapuló – mozgásteret biztosít a Kormány számára, ami a GVH által bemutatott nemzetközi gyakorlatra tekintettel nem példanélküli.

A hatályos – az Indítványozó által sem támadott – Tptv. 24/A. §-án alapuló szabályozás lényege a mentesítés. Azonban a Tptv. ezen rendelkezése a korábbiakban is részletezettek szerint nem lezáró, ezért az nem diszkriminatív, valós hátrányt fogalmilag nem eredményezhet.

Mivel a Korm. rendelet, mint mentesítő jogszabály, egyedi, a mentesítésre vonatkozó eljárás eredményeképpen születik, ezért más a mentesítéssel azonos, homogén csoport nem képezhető, az Indítványozó ezzel ellentétes álláspontja alaptalan.

Az Alaptörvény XV. cikke sérelmének állítására tekintettel szükséges annak vizsgálata is, hogy az Indítvány szerinti homogén csoporton belüli hátrányos megkülönböztetés kapcsán hivatkozható-e alapvető jogként az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdése. Az Alkotmánybíróság 28/2014. (IX. 29.) AB határozata szerint ugyanis „[a] sajtó szabadsága mint történeti alkotmányunk vívmánya a kezdettől fogva összekapcsolódott a jelenkor eseményeiről szóló szabad tájékoztatással, a társadalmi kérdéseknek a nyilvánosság elé tárásával. A sajtó szabadságának védelme, a szabad tájékoztatás feltételeinek biztosítása egyrészt az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdésén alapuló állami kötelezettség, másrészt a személyek alapvető joga, amely az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében foglalt feltételek mellett korlátozható.” Megkérdőjelezhető ezért, hogy az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdése – mint az Alkotmánybíróság szerint személyek alapvető joga – értelmezhető-e egyáltalán más médiatartalom-szolgáltatókat érintő összefonódásban részes jogalanyok vonatkozásában. Álláspontom szerint jelen esetben – az Indítvány állításával ellentétben – az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdésén alapuló állami kötelezettség szempontjából vizsgálható a kérdéskör, erre tekintettel pedig nem megalapozott az indítványozók érvelése.

Kérem tájékoztatásom szíves tudomásulvételét.

Budapest, 2020. március 31.

Tisztelt Igazságügyi Miniszter Úr!

Varga Judit
Miniszter

